

Vastuullinen stailaus

Mitä? Miksi? Kuka?

Miksi vastuullisuus?

- **Vaikutukset ympäristöön** (kemikaalipäästöt, ilmasto...)
- **Ihmisoikeudet tuotantoketjussa** (ihmisoikeudet, palkat...)
- **Eläinoikeudet tuotantoketjussa**
- **Vaikutukset kuluttajan terveyteen** (kemikaalijäämät, tuoteturvallisuus...)

KULUTTAJA ON HUOLISSAAN IHAN AIHEESTA

- Vastuullisuutta on myös huomioida
 - Tasa-arvo, vähemmistöt, kulttuurisensitiivisyys
 - Tekijänoikeudet, reiluus
 - ... ja paljon muuta

- **Muotiteollisuudessa on paljon parannettavaa**
- **Kuluttajat ovat hämmentyneitä ja kaipaavat asiantuntijoiden apua**
- **Stailisti ja pukeutumisneuvoja ovat paitsi tyylin, myös muun vaatteisiin liittyvän tiedon portinvartijoita**

Vastuullisuuden selvittäminen

- Mahdollisimman monta lähdettä:
 - Yrityksen omat nettisivut
 - Standardit, ekomerkit
 - Kansalaisjärjestöt (Eetti ry, SASK, Finnwatch, Clean Clothes Campaign)
 - Auditoivat tahot (Fair Wear Foundation jne)
 - Uutiset

- Salapoliiseja emme ole, mutta ollaan tutkivia journalisteja.

Sertifikaatti, merkki, standardi..?

- **Standardi:** yhteisesti sovittuja vaatimuksia ja suosituksia tuotteiden laadusta, tuotantoloista, materiaaleista jne.
- **Sertifikaatti:** Itsenäisen tutkimuslaitoksen todistus siitä, että tuote tai yritys vastaa standardin vaatimuksia
- **Merkki:** auttaa kuluttajaa – ainakin parhaimmillaan

Vastuullisuusmerkit- ja standardit

- Vastuullisuusmerkkejä on yhteen asiaan keskittyviä ja yleisiä
- Vastuullisuusmerkkejä on montaa luotettavuuden tasoa

Viralliset ympäristömerkit

- Viranomaistahon perustamat yleiset ympäristömerkit: **Joutsenmerkki** (1989) ja **EU:n ympäristömerkki** eli EU-Kukka (1992).
- Blaue Angel Saksassa
- Sisältävät yksityiskohtaisia vaatimuksia koko elinkaaren ympäristövaikutuksista ja tuotteen laadusta kullekin tuoteryhmälle.

The EU Ecolabel
"The official EU environmental label"

Choose the EU Ecolabel
committed to the environment

Once it's on your products, the EU Ecolabel guarantees

- Natural origin raw materials sustainably managed;
- Reduced pollution in production processes;
- Minimised use of hazardous substances;
- Tested for durability

The EU Ecolabel can be awarded to any product, from a school, casual, men's and woman's town.

EU Ecolabel

- "EU-kukka"
- Virallinen ympäristömerkintä
- Tarjolla monille eri tuoteryhmille, vaatteet ja tekstiilit näistä yksi
- Laajat ja tuoteryhmäkohtaiset ympäristövaatimukset
- EU-kukka myönnetään tuoteryhmän parhaimmille (10-20%) ja kriteerejä tarkastetaan säännöllisesti

Joutsenmerkki

- Pohjoismainen ympäristömerkki
- Vaatteet tuoteryhmässä Tekstiili- vuota- ja nahkatuotteet
- Suosii kierrätettyjä ja luomumateriaaleja
- Rajoittaa kemikaalien käyttöä
- Huomioi mikromuovit
- Korjattavuus suunnitelmissa

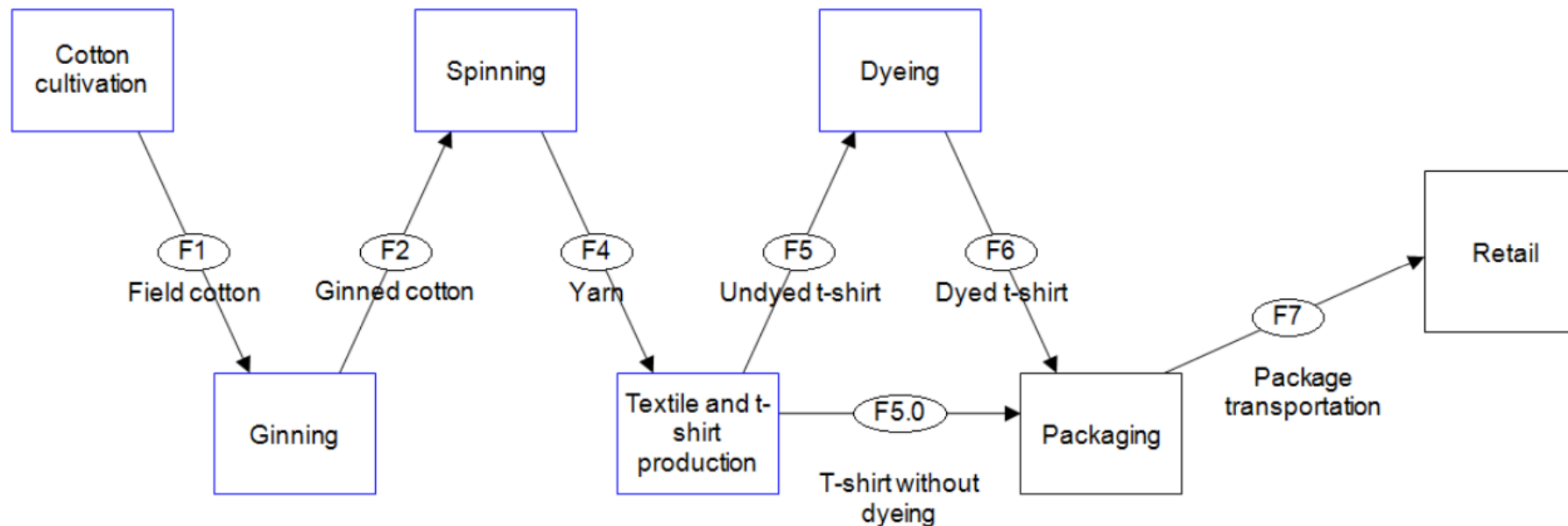
Blaue Angel

- Jo vuodesta 1978
- Kattaa koko elinkaaren
- Huomioi myös korjattavuuden

Product Environmental Footprint (PEF)

- EU:n oma järjestelmä
- Eri tuotekategorioiden omat säännöt (PEFCR)
- Erityisesti käytössä rakennusalaalla, tekstilipuolelle tulossa lisää omia PEF-laskentamalleja
- <https://pefapparelandfootwear.eu/>

Järjestöjen ja yksityiset ympäristö- ja sosiaaliset merkit

- Vaativuus ja luotettavuus vaihtelevat – tarkkana!
- Onko merkitty tuote, valmistaja, materiaali vai ei saa selvää?
- Tarkistetaanko kriteerejä säännöllisesti? Kuka seuraa niiden noudattamista?

Oeko Tex / Öko Tex

- Eri tasoja:
- Oeko Tex 100 sertifioi tuotteen turvalliseksi käyttäjälle, Ei väitä mitään tuotannosta
- Oeko Tex Step sosiaalinen vastuullisuus, Oeko Tex made in Green sekä ympäristö että sosiaalinen vastuu
- Kierrätetyille materiaaleille tarkemmat vaatimukset kuin uusille (laadunvalvonta, alkuperä)
- 20% minimi kierrätettyä kuitua, jos kierrätys mainittu

**XX.XXX.XXXX
Hohenstein HTTI**

Reilu kauppa

- Elämiseen riittävä toimeentulo
- Tuottajille maksetaan preemio
- Fair trade –merkki vuodesta 2003

Kierrätysmerkit – Textile Exchange

Global Recycled Standard

- ”kierrätetty”-termille yhteinen määritelmä
- Seuraa kierrätetyn materiaalin kulkua tuotantoketjussa
- Kierrätysprosessissa käytettävien kemikaalien rajoittaminen
- Vähintään 50% kierrätettyä materiaalia
- Joitakin sosiaalisia vaatimuksia

Recycled Claim Standard

- Kevyemmät vaatimukset

Eläinoikeusmerkit

- Erillisiä merkkejä eri ongelmatuotteille, kehitetty tyypillisesti jonkun skandaalin jälkeen:
 - **Untuva (2010-luku: eläinoikeudet, ei eläviltä eläimiltä nypittyä)**
 - Kashmir
 - Mohair
 - Villa
 - Angora

Eläinoikeusmerkit

- Erillisiä merkkejä eri ongelmatuotteille, kehitetty tyypillisesti jonkun skandaalin jälkeen:
- Untuva
- **Kashmir (2020-luku - eläinoikeudet, aavikoituminen, sosiaalinen aspekti)**
- Mohair
- Villa
- Angora

**THE GOOD
CASHMERE
STANDARD**
AbTF

**SUSTAINABLE
FIBRE
ALLIANCE**

Creating a Sustainable Cashmere Value Chain

Eläinoikeusmerkit

- Erillisiä merkkejä eri ongelmatuotteille, kehitetty tyypillisesti jonkun skandaalin jälkeen:
 - Untuva
 - Kashmir
 - **Mohair (2020-luku, eläinoikeudet ja sosiaalinen puoli)**
 - Villa
 - Angora

Eläinoikeusmerkit

- Erillisiä merkkejä eri ongelmatuotteille, kehitetty tyypillisesti jonkun skandaalin jälkeen:
 - Untuva
 - Kashmir
 - Mohair
 - **Villa (2000-luvun alusta Mulesing - huom! Kotimainen villa aina mulesing-vapaata. Myös luomustandardit villalle!)**
 - Angora

Eläinoikeusmerkit

- Erillisiä merkkejä eri ongelmatuotteille, kehitetty tyypillisesti jonkun skandaalin jälkeen:
 - Untuva
 - Kashmir
 - Mohair
 - Villa
 - **Angora – ei vielä kansainvälistä vastuullisuusmerkkiä**

Eläinoikeusmerkit

- Myös vegaanimerkit

Code of Conduct

- ”Ohjesääntö”, vähimmäisvaatimukset tavarantoimittajille
- Tyypillisesti kieltää syrjinnän, pakkotyön ja lapsityön, vaatii maksamaan minimipalkan, huolehtimaan työntekijöiden turvallisuudesta jne
- Hyvää: selkeästi listattu mitä vaatimuksia tavarantoimittajille
- Huonoa: yksipuolista sanelupolitiikkaa, muutosten kustannukset tavarantoimittajille, kukaan ei varsinaisesti valvo noudattamista
- Vähimmäisvaatimus

Tehdaslista

- Osoittaa, että yritys tuntee tuotantoketjunsä
- Nykyään ei mitään syytä olla julkaisematta valmistavia tehtaita
- Erityisen hyvä, jos julkaisee myös materiaalivalmistajat ja raaka-aineen hankintapaikat

Living wage

- ”Elämiseen riittävä palkka”
- Vaihtelee paikan mukaan
- Eri asia kuin minimipalkka
- Juuri kukaan vaatemerkki ei ole sitoutunut tähän...
- H&M tehnyt hanketta ja suunnitelmaa jo vuodesta 2013 lähtien
- Useimmat muut eivät halua mainita koko asiaa

Vastuullisuusraportit

- Pörssifirmoilla yleinen, EU vaatii jo isoimmilta pakollisena
- Laatu vaihtelee mainososaston lööperistä vakavasti otettavaan tutkimustietoon
- Jos yhdistetty vuosikatsaukseen, oikein hyvä!
- Tärkeitä asioita:
 - Numeroita eikä vain mainoslauseita ("The environment is important for us!")
 - Numerot asetetaan kontekstiin
 - Mitattavat tavoitteet
 - Seurataan kehitystä eikä vaan aina julisteta uusia hankkeita tms

GRI – Global Reporting Index

- Vastuullisuusraportin loppupäässä
- Vertailtavaa vastuullisuustietoa

Appendix I: GRI Index

This report has been prepared in accordance with the GRI Standards: Core option.

GRI content Index	Disclosure No.	Description
General Disclosures		
Organizational profile	102-1	Name of the organization
	102-2	Activities, brands, products, and services
	102-3	Location of headquarters
	102-4	Location of operations
	102-5	Ownership and legal form
	102-6	Markets served
	102-7	Scale of the organization

Uutiset, skandaalit

- Googlella löytyy: Brändin nimi + controversy, brändin nimi + scandal, brändin nimi + sweatshop
- HUOM! Jos ottaa vastuun tilanteesta, parempi kuin että vain irtisanoo sopimukset
- Tarkista minä vuonna tapahtunut!

Jos oikein haluaa paneutua...

- **Johtohenkilöstön palkkion koostuminen**
 - ”non-financial performance goals”, ”ESG goals”
 - Alleviivaa pitääkö firma muitakin kuin taloudellisia tavoitteita oikeasti tärkeinä